

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P-1839

[Total No. of Pages : 4

[6032]-621

T.Y. B.Com.

**366 - (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - III
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - VI) (Special Paper - III)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks (Any Five) : [5]

- i) Financial Management is concerned with the efficient use of _____.
 - a) share capital
 - b) current assets
 - c) an important economic resource
 - d) profit
- ii) The main function of the financial managers are _____.
 - a) Utilisation of funds
 - b) Manpower planning
 - c) Profit planning
 - d) Market planning
- iii) The most important source of Co-operative finance are _____.
 - a) Contribution of Government
 - b) Members and Investors
 - c) Borrowings & Loans
 - d) Revenue Receipts
- iv) The finance manager is accountable for _____.
 - a) Earning Capital Assets
 - b) Management of fund
 - c) Arrangement of financial resources
 - d) Proper Utilisation of funds
- v) Co-operative Audit is a examination of financial transaction of _____.
 - a) Business concern
 - b) Private undertakings
 - c) Co-operative society
 - d) Company
- vi) The appointment of an Auditor is done by _____.
 - a) Central Government
 - b) State Government
 - c) Registrar of Co-operative society
 - d) Board of Directors

P.T.O.

B) Match the following pairs : [5]

'A'	'B'
i) Financial Management	a) Audit of Society
ii) Financial planning	b) Appointed for Co-operative Society Audit
iii) Capital and funds	c) Management of Co-operative finance
iv) Co-operative Audit	d) Planning of funds
v) Co-operative Auditor	e) Sources of finance

Q2) Write short notes (Any Two) : [10]

- a) Sources of Co-operative finance.
- b) Characteristics of financial planning.
- c) Need of financial control.
- d) Provisions of Co-operative law relating to audit.

Q3) a) Distinguish between corporate finance and Co-operative finance. [8]

- b) State the estimation of financial Requirement. [7]

Q4) a) State the policy of operating expenditure in Co-operative society. [8]

- b) State the powers and duties of Co-operative auditor. [7]

Total No. of Questions : 4]

P-1839

[6032]-621

T.Y. B.Com.

366 - (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - III
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - VI) (Special Paper - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्रश्न 1)** अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]
- i) वित्तीय व्यवस्थापन चा कार्यक्षमपणे वापराशी संबंधित आहे.
अ) भाग भांडवल ब) चालू मालमत्ता
क) महत्वाचा आर्थिक स्रोत ड) नफा
- ii) वित्तीय व्यवस्थापकाचे हे प्रमुख कार्य आहे.
अ) निधीचा वापर ब) मनूप्यबळ नियोजन
क) नफा नियोजन ड) बाजार नियोजन
- iii) सहकारामध्ये हा प्रमुख वित्तीय स्रोत असतो.
अ) सरकारी योगदान ब) सभासद आणि गुंतवणुकदार
क) कर्जाऊ रक्कम ड) महसूली प्राप्ती
- iv) वित्तीय व्यवस्थापक ला उत्तरदायी असतो.
अ) भांडवली संपत्ती मिळविणे ब) निधीचे व्यवस्थापन
क) वित्तीय स्रोतांची क्रमवारी ड) निधीचा योग्य विनियोग
- v) सहकारी लेखापरीक्षण म्हणजे च्या वित्तीय व्यवहारांचे परीक्षण होय.
अ) व्यवसाय संस्था ब) खाजगी उद्योग
क) सहकारी संस्था ड) कंपनी
- vi) अंकेक्षकाची नियुक्ती ही द्वारे केली जाते.
अ) केन्द्र सरकार ब) राज्य सरकार
क) सोसायटी रजिस्ट्रार (निबंधक) ड) संचालक मंडळ

- ब) खालील जोड्या लावा. [5]
'अ'	'ब'
i) वित्तीय व्यवस्थापन	अ) सोसायटीचे अंकेक्षण
ii) वित्तीय नियोजन	ब) सहकारी सोसायटी अंकेक्षणासाठी नियुक्ती
iii) भांडवल आणि निधी	क) सहकारातील वित्त व्यवस्थापन
iv) सहकारी लेखापरीक्षण	ड) निधीचे नियोजन
v) सहकारी अंकेक्षक	इ) वित्तीय स्रोत

- प्रश्न 2) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]
- अ) सहकारातील वित्तीय स्रोत
ब) वित्तीय नियोजनाची वैशिष्ट्ये
क) वित्तीय नियंत्रणाची गरज
ड) सहकारी कायद्यातील अंकेक्षणविषयक तरतूदी

- प्रश्न 3) अ) कंपनी वित्त आणि सहकारी वित्त यामधील फरक सांगा. [8]
ब) वित्तीय आवश्यकतेनुसार अंदाजपत्रक सांगा. [7]

- प्रश्न 4) अ) सहकारी संस्थांमधील दैनंदिन (हाताळणी) खर्चाविषयक धोरण सांगा. [8]
ब) सहकारी अंकेक्षकाचे अधिकार आणि कर्तव्ये सांगा. [7]

